ורב זביד אמר אין בנים בלא סימנים ונבדוק חיישינן שמא נשרו הניחא למ"ד חוששין אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא למימר אפי' למ"ד אין חוששין משום צער לידה חיישינן: כיצד פוטרות צרותיהן וכו': מגהני מילי אמר רב יהודה דאמר קרא [1]לצרור [ב]התורה ריבתה צרות הרבה [ג]רב אשי אמר סברא היא צרה מ"ט אסירא דבמקום ערוה קיימא צרת צרה נמי במקום ערוה קיימא: כיצד אם מתו הן כו': [ד]ואפילו כנס ולבסוף גירש ורמינהו [ה]ג' אחים שנים מהן נשואים ב' אחיות ואחד נשוי נכרית גירש אחד מבעלי אחיות [ו]אשתו ומת הנשוי נכרית וכנסה המגרש ומת זו היא שאמרו שאם מתו או נתגרשו צרותיהן מותרות טעמא דגירש ואח"כ כנס אבל כנס ואח"כ גירש לא [ז]א"ר ירמיה [ח]תברא מי ששנה זו לא שנה זו האי תנא סבר מיתה מפלת והאי תנא סבר [ט]נשואין הראשונים מפילים רבא אמר לעולם חד תנא הוא [י]זו ואין צריך לומר זו קתני: וכל שיכולה למאן: [י]ותמאן השתא ותתייבם לימא מסייעא ליה לרבי אושעיא [י]דא"ר אושעיא ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו לא צרת ערוה שאני [י]דתני רמי בר יחזקאל מיאנה בבעל מותרת לאביו מיאנה ביבם אסורה לאביו אלמא משעת נפילה נראית ככלתו [ט]הכא נמי משעת נפילה נראית כצרת בתו: **מתני'** [י]שש עריות חמורות מאלו מפני שנשואות לאחרים [כ]צרותיהן מותרו' אמו ואשת אביו ואחות אביו אחותו מאביו ואשת אחי אביו ואשת אחיו מאביו [כ]בית שמאי מתירין הצרות לאחים ובית הלל אוסרים

חלצו

[1] **רב** זביד אמר אין בנים בלא סימנים. לאומר ר"י דצריך לפרש דלאין עיבור בנים של קיימת מצוי להיות בלא סימנים ומיהו זמנין אתו מדפריך ומיבדוק וכן אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא למימר ואם אין בנים כלל בלא סימנים ודאי נשרו וגם לשון חוששין נמי משמע דליכא אלא חששא בעלמא ולא שודאי נשרו ומשום הלא שכיח עיבור בלא סימנים לא מצינו חמותו ממאנת דחוששים לסימנים כדמסיק ואזיל ולהכי קאמר נמי רבה בר ליואי תוך הזמן הזה היא מתה ועוברה מת אע"פ דפעמים חיה כיון דלא שכיח ובבריתא דרב ביבי דנקט שמא תמות בשביל המיעוט ואע"ג דרבה בר ליואי לא חש למיבקט שמא בשביל מיעוטא ומ"ת ומנין לו לגמרא דרב זביד לא בעי למימר דאין בנים כלל בלא סימנים כדמשמע במילתיה וי"ל דאם אין בנים כלל בלא סימנים לא מצינו לא למימר ג"כ במאי אתא לפלוגי אדרב ספרא כיון דלדידיה נמי אין בנים כלל בלא סימנים כמו לרב ספרא אלא ודאי אתא למימר דאין הבנים סימן גדלות אלא השערות וכי ליכא שערות לא מחזקינן לה ודאי גדולה ולהכי פריך ולבדוק ומשני חוששין שמא נשרו וחוששין לה בספק גדולה לענין חליצה וקדושין דאורייתא ולענין עונשין ומילי טובא ובקונטרס פי' דסבר רב זביד דתוך הזמן כלאחר הזמן דלא כהלכתא נראה לר"י דבעלמא מודה רב זביד דתוך הזמן כלפני הזמן ושאני הכא דע"י בנים חשבינן לסימנים כאילו הם לאחר זמן כדפרישית נמי לרב ספרא: **משום** צער לידה חיישינן. ומ"ת כיון דאין בנים בלא סימנים משעת העיבור נבדוק קמי לידה ומי ליכא סימנין ליכא למיחש שמא נשרו דאכתי לא בא צער לידה וי"ל דלאו דוקא נקט צער לידה דה"ה נמי דמשום צער עיבור חיישינן שמא נשרו ולא נקט צער לידה אלא משום דאקשי ליה ונבדוק את החמות כדי למנן דהיינו אחר לידה להכי נקט צער לידה וה"ה דאי בדקינה קמי לידה ולא אשכחן דליכא למיחש דנשרו משום צער עיבור ומי היה מפרש מילתיה דרב זביד דאין לידת בנים בלא סימנים קאמר הוי אתי שפיר הא דנקט צער לידה ולא היינו צריכים לומר משום צער עיבור חיישינן אבל מי אפשר לומר כן דא"כ לא הוי משני מידי לרבה בר ליואי: **מתה** בתו **או נתגרשה.** הא דלא נקט מיאנה או שנמצאת אילונית משום דמתני' אתא לאשמועינן אפילו כנס ולבסוף גירש ומיאנה או שנמצאת אילונית אין שום חדוש דבטלו להו קידושי קמאי וכך לי כנס ולבסוף מיאנה כמו מיאנה ולבסוף כנס ג"כ משום דקאי אאחת מכל העריות האלו ומיאנה או שנמצאת אילונית לא שייך בכל העריות:

שלשה אחים שנים וכו'. לקמן בפרק ד' אחיס (דף ל. ד"ה גירש) אפרש לה אמאי נקט שלשה אחיס: **נשואין** הראשונים **מפילים.** הכא לא הוה שייך למינקט הראשונים דליכא הכא תרי נישואין ומשום ההיא דבפרק ב"ש (לקמן קח:) נקט הכי דתנן המגרש האשה והחזירה מותרת ליבם ור"א אוסר ומפרש התם טעמא דר"א משום דמספקא ליה אי מיתה מפלת אי נישואים הראשונים מפילים: **תמאן** השתא ותתייבם בו'. ואפי' לר"ג דלית ליה מלמדין את הקטנה שתמאן לקמן בפ' ב"ש (דף קט.) היינו להוציאה מבעלה א"נ פריך דהיכא דמיאנה תתייבם לרתה ומתני' משמע דאין לה תקנה אלא בחליצה: **לא** צרת ערוה שאני בו'. ה"נ בשעת נפילה נראית כצרת בתו וא"ת ומנא ליה דטעמא דרמי בר יחזקאל משום דבשעת נפילה נראית ככלתו דלמא טעמא דרמי בר יחזקאל גופיה משום דרבי אושעיא דאינה ממאנת לזיקתו וי"ל דע"כ טעמא דרמי בר יחזקאל משום דבשעת נפילה נראית ככלתו מדנקט אסורה לאביו מכלל דלעולמא שריא ואי טעמא משום דאינה ממאנת לזיקתו אסורה נמי לעולמא וא"ת א"כ תקשה ברייתא דרמי בר יחזקאל לר' אושעיא ותירץ הר"ר משה כהן דאיכא למימר דמיירי כשחלצה ולהכי שריא לעולמא ולא משום דממאנת לזיקתו א"נ כשמיאנה ביבם אחר שנתייבמה דליכא זיקה ומ"מ אסורה לאביו משום דבשעת נפילה נראית ככלתו:

מאי

מסורת הש"ס

(א) לעיל ג.; ב) לקמן נ., ג) [ל"ל את אשתו], ד) [לקמן ל:], ה) [שבת לב: וש"נ ועי' תוס' כתובות עה: ד"ה תבכל], ו) [שם עירובין עו. ר"ה לב: לג. כתובות נח. הוריות ב:], ז) [לקמן קז:], ח) לקמן קז. קידושין מה. ע"ש, ט) לעיל יב. לקמן קז:, י) [לעיל ג: י.], כ) [לעיל ט.] לקמן כז. עדיות פ"ד מ"ח, ל) נ"ל בתרא, מ) [לף קז.], נ) לעיל ח.

גליון הש"ם

גמ' רב אשי אמר סברא היא. ע' לעיל דף ב ע"א תד"ה עד סוף: שם נשואין הראשונים מפילים. לקמן דף פד ע"ב: שם ה"ג משעת נפילה. עיין לקמן דף כט ע"א תד"ה לי כרבי אלעזר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וכנסה וכו' של זה הראשונה דהוא לה לרת: (ב) ד"ה למאמרו וכו' בפ' ר"ג דצריכה: (ג) ד"ה ס"ל שמא נמי וכו' ליבם והוצרכה למאן בו: (ד) ד"ה שם וכו' שהן נכרים אלא זה: (ה) ד"ה אמו וכו' ואחות אביו ואשת אחיו: (ו) תוס' ד"ה ורב זביד וכו' ומיהו זמנין איתא מדפריך:

מוסף רש"י

לצרור. צרות הרבה משמע, מדלא כתיב לצור (לעיל ג:). וכנסה המגרש ומת. מותרת זו להתייבם, שהרי עד שלא כנסה גירש את הראשונה שהיא מעולה ולא היתה צרתה מעולה (לקמן ל.). תברא. קשה לחדדי (ב"ק מז: כתובות עה:).

עין משפט נר מצוה

נא א מיי' פ"ו מהלכות יבום הלכה כא טוש"ע אה"ע סימן קנג סעי' ז:

נב ב מיי' שם הלכה יב טוש"ע אה"ע שם סעיף ב:

תורה אור השלם

1. וְאִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ לֹא תִקָּח לִצְרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָה עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ:
ויקרא יח יח

תוס' חד מקמאי

מחזיר גרושתו כולן מותרות: **מתני'** ב"ש מכשיריו וב"ה פוסלין לכהונה דנבעלה לפסול לה דכתיב ובת כהן כי תהיה לאיש זר [היא] בתרומת הקדשים לא תאכל כגון שנבעלה לזר אצלה פסלה לתרומה ולכהונה מק"ו דגרושה דמותרת בתרומה אסורה להכונה זו שאסורה [בתרומה] אינו דין שאסורה בכהונה והכי א"י בפ' אלמנה לכהן גדול והתם אסיק' דזר אצלו מעיקרא בעי' לאפוקי מחזיר גרושתו דלאו זר מעיקרא הוא ולא פסלה לא לתרומה ולא לכהונה דהא פסול כהונה מתרומה קאתי אבל בחייבי כריתות אע"ג דלאו זר מעיקרא הוה פסלה לתרומה ולכהונה מק"ו וה"נ אמרינן בשלהי פרקין נהי נמי דעשו והא"ר יהושע אין ממזר מחייבי כריתות ומאי מפסלא. (ו) והלכה כב"ה נהי דממזר לא הוי פגום מיהא הוי דאתי בק"ו מאלמנה ולא פריך מה לאלמנה שכן היא עצמה מתחללת כדפריך בהא שמעתתא גבי מחזיר גרושתו וש"מ דבחייבי כריתות היא עצמה מתחללת ואע"ג דלאו זר מעיקרא הוא:

(ו) נראה דע"ל ומאי מפסלא אפי' אם הלכה כב"ה.